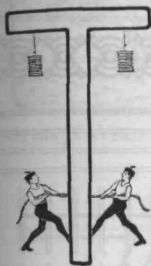

FEDOR:

Pripovedka o Barskem jezercu.

emna, vihar na noč je. Dežuje, kot da se je utrgal oblak. Stare, vitke jagnjedi ob izžanski cesti šume in se šibe, cesta prihaja strašno slaba . . .

Kmet Jama se zavija v vreče in rjuhe in sedi sključen na vozu. Voliča stopata počasi, vedno težja je njuna stopinja v mehkelem blatu.

„Ej, kakšna noč,“ premišlja voznik. „Kako dolgo se že vozim iz Ljubljane, pa še pri Črni vasi nisem. Kje so še Vrblenje, kje še moj dom!“

Cesta se vzpne navkreber, kolesa zaropotajo močnejše. „Bog se usmili,“ vzdihne kmet, „še na izkem mostu sem.“ Tesno mu postane pri srcu. Skriv-

nostne reči govore ljudje o tem mostu: o razbojnikih, ki preže ob njem na potnike, o čarovnicah, povodnjem možu . . .

Voz zdrdra zopet nekoliko navzdol. Jama je vesel, da ima most za sabo.

Toda kaj je to? Vola sta se ustavila. Voznik se zravna s svojega sedeža in udrihne z bičem po živalih. No, vendar! Voz se pomika naprej, ampak vedno počasneje, guga se kakor po blazinah.

„Čudno so te barjanske ceste,“ se zamisli kmet. „S kolikim trudom so jih zgradili! Pride dež — in raztope se, da jih ni ločiti od močvirja . . .“

Začuden dvigne glavo. Vola čofotata po vodi . . . Voz tiči globoko v blatu in se le s težavo počasi premika . . . Zdaj voda silno zapljuske, živali izgineta . . . Voz se nagne naprej in navzdol. Jama skoči prestrašen hitro z njega, a že tiči do vratu v vodi in blatu . . . Še par trenutkov — in vola in njun gospodar se bore s smrtjo. Obupni klici na pomoč se razlegajo v temo, kmalu jih pregluši dež in vihar, dokler ne utihnejo popolnoma . . .

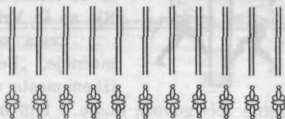
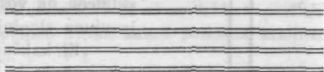
* * *

Potnik, ki hodi iz Ljubljane po izžanski cesti, zapazi nedaleč od mostu čez Ižico sredi travnikov cel gozdiček trstja. Ker je oddaljen od ceste le kakih sto korakov, zavije v stran, da si ga ogleda pobliže. Precej daleč pred njim pa se mora ustaviti, ako noče zajeti vode v črevlje. Vendar tudi od ondod lahko opazi, da se skriva za varljivo odejo trstja jezerce . . .

Podobnih jezer, večjih in manjših, je na Barju več. Preostanki so iz dobe, ko je kazalo Barje povsem drugačno lice. Nekoč so v tako jezero porinili celo žrd, a mu niso prišli do dna.

V onem pri ižkem mostu je pred davnimi časi ponesrečil kmet Jama iz Vrblenj — tako pripovedujejo ljudje. Globoko v njem leži pokopan z vozom in voli vred. Ali on ni edina žrtev. Pravijo, da časih v svetlih nočeh v trstju zašumi, in neke sence se dvigujejo iz jezera... Baje so to duše pokojnih; tudi drugih nesrečnikov, ne samo Jamova...

Zakaj mnogo lovcev in ribičev je zahajalo svoje čase loviti na Barje, marsikdo izmed njih se ni več vrnil domov...

Ptici.

*Oj, ti ptica lahkokrila,
spet priplula si do nas,
tu je spet pomlad premila,
tu veseli letni čas!*

*Ptica draga, žgóli, žgóli,
s petjem teši mi srce,
da pozabi svoje boli,
nove nade se zbudé! . . .*

Janko Leban.

